

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200169
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200169.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, za účasti otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

- Súd zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- Otec sa zaväzuje platením výživného na maloletú dcéru A. mesačne po 50€, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom september 2024.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú dcéru A. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného v sume 50,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že s otcom maloletej mala dlhodobý vzťah, z ktorého sa narodila dcéra A.. Pre dieťa chceli vytvoriť vhodné rodinné zázemie, preto sa rozhodli žiť v spoločnej domácnosti u partnerových rodičov. Ich spolužitie ale nefungovalo, pretože doňho zasahovali iné osoby z jeho rodiny. Pre trvalé nezhody sa rodičia rozišli a matka s maloletou sa vrátila k svojim rodičom. Maloletá A. je v matkinej osobnej starostlivosti po obojstrannej dohode. Otec na výživu dcéry nijako neprispieva, matka uhrádza všetky náklady súvisiace so starostlivosťou o dieťa. Otec o dcéru nejavi žiaden záujem. V súčasnosti má každý z rodičov iného partnera.
- Otec súhlasil so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti matky, nesúhlasil s požadovanou výškou výživného. Uviedol, že momentálne nepracuje, preto navrhol výživné z jeho strany vo výške okolo 30,- eur mesačne.
- Kolízny opatrovník doporučil zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat platením výživného podľa jeho schopností a možností.
- Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to lustráciou maloletého dieťaťa v Registri obyvateľov, správou kolízneho opatrovníka, správou ÚPSVaR Vranov nad Topľou, lustráciou v Sociálnej poisťovni a zistil tento skutočný stav veci:

5. Podľa lustrácie v Registri obyvateľov sa maloletá A. B. narodila dňa XX.XX.XXXX z rodičov C. D., nar. XX.X.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX.

6. Matka sa vo veci nevyjadрила, pojednávani sa nezúčastnila. Jej stanovisko k predmetu konania bolo zistené šetrením vykonaným kolíznym opatrovníkom.

7. Otec vo výpovedi uviedol, že s matkou dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti asi rok a pol. Počas spolužitia žili v domácnosti matkiných rodičov, kde si on nemohol ani otvoriť chladničku. Pracoval na týždňovky mimo miesta bydliska a vtedy sa dozvedel, že ho partnerka podvádza. Nechcel takto žiť, preto odišiel bývať k svojim rodičom a matka s maloletou dcérou ostala pri svojich rodičoch. Od tej doby s matkou nie sú v kontakte. Otec má záujem o stretávanie s dcérou. V takom prípade kontaktuje matkinu sestru, otcovi maloletú prinesú a on si ju berie do miesta bydliska, kde s ňou strávi 4 až 5 hodín a následne ju dovezie k matke do E.. Takéto stretnutie s dcérou prebieha možno 2 – 3 krát do mesiaca. Vzťah s dcérou má otec veľmi dobrý, dcéra ho pozná. Pri stretávaní nie je žiaden problém. Otec je bez práce asi rok a pol. Nie je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, brigádnicky si dokáže privyrobiť mesačne sumu okolo 100 až 150€. Vykonáva hlavne stavebné práce. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, títo uhrádzajú výdavky spojené s bývaním a to poplatky za vodu, elektrinu, za internet. Otec má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Na týchto výdavkoch sa tiež podieľajú jeho rodičia. Na výživu mal. dcéry zatiaľ finančne neprispel, ale dcére kupuje všetko čo je potrebné, ide s ňou napríklad na pizzu alebo kupuje jej rôzne ošatenie.

8. Podľa správy kolízneho opatrovníka z družného vzťahu matky, C. D., nar. XX.XX.XXXX a otca, F. B., nar. XX.XX.XXXX, pochádza maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX. V rámci preverenia aktuálnej situácie na adrese E. XXX bolo zistené, že matka spoločne s maloletou A. sa v tejto domácnosti zdržiavali prechodne do augusta 2024. Aktuálne žijú v obci B. spoločne s novým partnerom matky p. H. I., ktorý je vlastníkom rodinného domu. Partner matky pracuje v Nemecku a počas jeho neprítomnosti sa matka s maloletou zdržiavajú v domácnosti jej rodičov, J. D. a K. D.. Domácnosť rodičov matky pozostáva z troch komplet zariadených izieb, kúpeľne a sociálneho zariadenia. Jednu z izieb obýva počas svojej prítomnosti matka s maloletou A. a je vybavená nevyhnutným nábytkom. Matka dieťaťa je v X. mesiaci tehotenstva. Otcom jej nenarodeného dieťaťa je jej partner p. I.. Maloletá A. je v celodennej starostlivosti matky, nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie. Maloletá je zdravé dieťa, má rovnaké potreby ako iné deti v jej veku. Matka je nezamestnaná, od januára 2024 je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi v sume 161,- eur a prídavku na dieťa v sume 60,- eur. Otec maloletej, F. B., podľa vyjadrenia matky pracuje v Českej republike. Maloletú údajne videl len raz, a to po jej narodení. Toho času ju nenavštevuje a žiadnym spôsobom nekontaktuje. Na jej výživu prispieva sumou 36,- eur.

9. Na pojednávani dňa 20.06.2024 otec potvrdil, že občas vycestuje do Českej republiky za prácou, ktorú vykonáva brigádnicky. Vycestuje dvakrát do mesiaca a zarobí si cca 7 až 8000 českých korún. Vyživovaciu povinnosť na maloletú si splnil a to 30.apríla vo výške 36€ a 29.mája v sume 37€. Tvrdenia matky o jeho stretávaní s dcérou nie sú pravdivé. Za dcérou chodil do E., jej rodina to môže dosvedčiť. Za maloletou bol naposledy, ak si dobre pamätá, 27.-28.mája. Strávil s ňou asi 4 hodiny a potom ju odviezol do domácnosti matky. Otec má za to, že matka sa nedokáže sama o dieťa postarať, nevie ani nakúpiť. Keď ešte spolu žili v jednej domácnosti, do obchodu na nákup chodil len on sám, matka ho čakala pred obchodom.

10. Vzhľadom na námietky otca ohľadom osobnej starostlivosti matky o maloletú, kolízny opatrovník opakovane prešetril pomery v domácnosti a zistil, že matka sa o svoje dieťa riadne stará. V jej starostlivosti neboli zistené vážnejšie nedostatky. Matka zároveň potvrdila, že otec si plní vyživovaciu povinnosť na dcéru po 36,- eur mesačne.

11. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni otec maloletej bol naposledy evidovaný ako zamestnanec v období od 19.07.2022 do 12.09.2022 u zamestnávateľa L. M., E. s vymeriavacím základom mesačne 29,71 eur.

12. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou v správe uviedol, že C. D. , nar. XX.X.XXXX je vedená v evidencii nezamestnaných od 28.11.2023 až doposiaľ, poberá dávku v hmotnej núdzi spolu

s členmi domácnosti a prídavok na dieťa. F. B. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, z úradu nepoberá žiadne dávky a príspevky.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

16. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie, mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k dcére A.. Rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária a nezabezpečujú spolu výchovu a výživu dcéry. Matka sa o maloleté dieťa riadne stará, má zabezpečené vhodné bytové podmienky a je schopná poskytnúť dcére potrebnú starostlivosť. Vzhľadom na námietky otca, ktorý spochybnil schopnosť matky postarať sa o dieťa, súd prostredníctvom kolízneho opatrovníka prešetril pomery v domácnosti matky a maloletej A.. Šetrením bolo potvrdené, že o maloleté dieťa je dobre postarané, neboli zistené vážnejšie nedostatky v starostlivosti o dieťa. S poukazom na zistené skutočnosti súd zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti matky.

19. Súd v zmysle § 24 Zákona o rodine rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä : sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky neznamena obmedzenie alebo pozastavenie rodičovských práv a povinností otca, preto súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať ich maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Prešove (napr. sp.zn. 21CoP/29/2019, 24CoP/64/2018, 21Cop/6/2018). Rodičia spravujú celý majetok svojho maloletého dieťaťa, tvoriaci tak majetkovú podstatu, ako aj výnos z nej. Postupujú pritom podľa zásad riadneho hospodárenia. Ak rodičia v rámci správy majetku dieťaťa urobia opatrenia presahujúce rámec bežnej správy majetku, vyžaduje sa pre perfektnosť takéhoto právneho úkonu schválenie súdom. Každému z rodičov patria všetky rodičovské práva a povinnosti. Vykonávajú ich buď spoločne, alebo aj jednotlivo po vzájomnej dohode. V danom prípade obaja rodičia maloletej majú plnú spôsobilosť na právne úkony, výkon rodičovských práv im nebol pozastavený ani neboli rodičovských práv pozbavení, preto obom rodičom patrí právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

20. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca súd musí zohľadniť na jednej strane vek a odôvodnené potreby dieťaťa a na druhej strane zárobkové, majetkové pomery povinného rodiča, jeho schopnosti a možnosti pracovať, dosahovať príjem.

21. Matka nešpecifikovala výdavky na dcéru, takže súd pri rozhodovaní vychádzal z bežných potrieb zdravého dieťaťa vo veku X rokov. Ide o náklady na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby. Otec maloletej nie je evidovaný ako zamestnanec ani ako samostatne zárobkovo činná osoba, nie je poberateľom nemocenskej dávky ani dôchodku a nie ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Potvrdil, že vykonáva práce brigádnickej, má pracovné skúsenosti v oblasti stavebných prác. Na pojednávaní uviedol, že je schopný si takto zarobiť sumu 7.000 – 8.000,- CZK (po prepočte na euro – cca 316,- eur). V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd musí pri určovaní výživného prihliadať na schopnosti a možnosti rodiča pracovať, dosahovať príjem, teda na potencialitu jeho príjmu. Otec je mladý, zdravý, schopný pracovať a musí si byť vedomý jeho povinnosti podieľať sa na zabezpečení výživy maloletej dcéry.

22. V zmysle odporúčacích tabuliek určovania výživného, zverejnených Ministerstvom spravodlivosti SR, by výška výživného pri jednej vyživovacej povinnosti u dieťaťa v predškolskom veku mala činiť cca 18 % čistého príjmu povinného rodiča. S poukazom na hore uvedené skutočnosti súd určil otcovi výživné v sume požadovanej matkou a to 50,- eur mesačne. Hoci by otec pracoval len brigádnickej v Českej republike, ako to sám potvrdil na pojednávaní a zarobil si sumu cca 300,- eur, je v jeho možnostiach , schopnostiach uhrádzať výživné na dcéru vo výške 50,- eur. Stanovená výška výživného zodpovedá odporúčacím tabuľkám určovania výživného vypracovaným Ministerstvom spravodlivosti SR.

23. Obaja rodičia potvrdili, že otec si za mesiace predchádzajúce vydaniu súdneho rozhodnutia plnil vyživovaciu povinnosť na dcéru, preto súd otca zaviazal platením výživného počnúc mesiacom september 2024, kedy vyhlásil súd rozsudok v danej veci.

24. Rodičia nepožadovali upraviť stretávanie otca s maloletou A., preto súdne rozhodnutie neobsahuje výrok o presnej úprave styku otca s dieťaťom. Otec sám prezentoval, že na stretávaní sa vedia dohodnúť, nevznikajú pri tom problémové situácie.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.